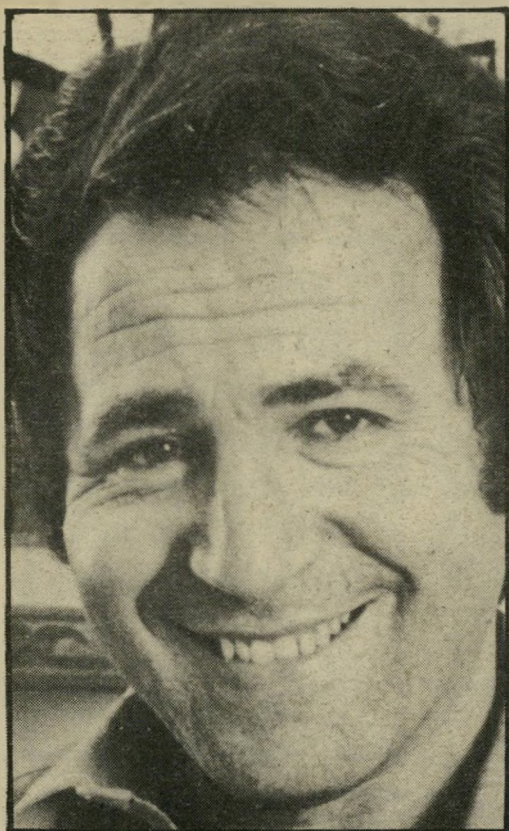

יגאל עילם:

„י"א באדר מסמל את ההחלטה שלא לנטוש!"

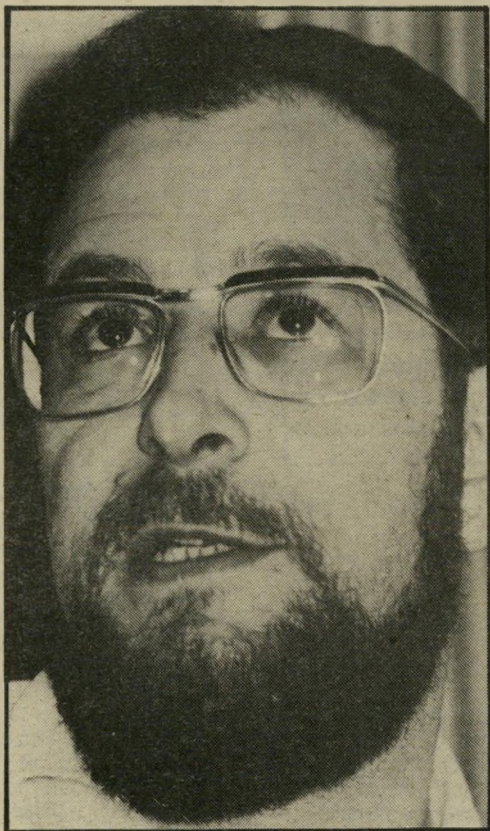
לקראת י"א באדר סיפרנו לילדים את סיפור תלחי. אבל הילדים שלנו הם מהסוג שיש לו שאלות קשות. אם הם עזבו את תלחי בי"א באדר, אז למה את אומרת שזה תאריך המסמל את העמידה בגבורה ואינטימית הנקודות בגליל? שאל בני. לא היתה לי תשובה. אבל היה לי מיספר הטלפון של ההיסטוריון יגאל עילם, ואליו הפניתי את שאלתו של בני.

קודם לגפילת תלחי ולעזיבה התנהל ויכוח עקרוני על העזיבה ועל הנטישה של המקום. בעלי הוויכוח היו ז'בוטינסקי מצד אחד ומנהיגי הפועלים, וביניהם מנחם אוסישקין, מצד שני. ז'בוטינסקי טען כי מאחר שאין צבא בריטי בסביבה, חבל על הדם שיישפך ושצריך לעזוב. מנהיגי הפועלים טענו שאין ברירה, אלא להחזיק בתלחי, כי הם רגם לכל ההתיישבות בארץ. ההחלטה הסופית היתה שלא עוזבים. זה שלא הצליחו לעשות את זה מבחינה צבאית זה לא שינה את העיקרון. כלומר, י"א באדר מסמל את ההחלטה שלא נוטשים נקודה. זה שאחר כך הם החליטו לנטוש ולא ללכת על מצדה שניה, זה סיפור שונה.

● **מדוע איש בוסף טרומפלדור, שהיה סוצי-אליסט וכמעט קדמוניסט, הסך הסמל של בית י"א?**

זה קרה קודם כל על רקע היחסים האישיים בין טרומפלדור ובין ז'בוטינסקי. ז'בוטינסקי כיבד מאוד והעריך את טרומפלדור, שהיה גיבור מילחמה עם שלושה צלבים על החזה. להערכתו, הוא הרגיש גם חוב מוסרי לטרומפלדור, מכיוון שאת גורו הפרדות הקים טרומפלדור. ז'בוטינסקי הגה את הרעיון ואחר כך נסע לאירופה והשאיר את טרומפלדור לבצע את הרעיון.

זה סיפור ארוך ומסובך ואין כאן מקום לכולו. בקיצור אגיד, שז'בוטינסקי היה מסוג האנשים שמעשי גבורה והקרבה היו מקודשים בעיניו. הוא ראה בטרומפלדור את האידיאה הטהורה של השרות. אחרי י"א באדר, כשטרומפלדור נפל, התעלם ז'בוטינסקי מהרעיונות החברתיים של חברו והפך אותו לסמל. וגם כדאי לא לשכוח שבתקופה ההיא ז'בוטינסקי אינו יריב של תנועת הפועלים. אז לא היה המתח שיש היום, ואף אחד לא חשב להגיד: „למה גבתם לנו את טרומפלדור ועשיתם ממנו סמל?"

ישראל לאו:

„אפשר להקים מחיצה סביב הקבר של תרזה!"

בשבוע שעבר פורסם בעיתון „הארץ" מאמר מאת הרב משה זמר, הטוען שלא זו בלבד שההלכה אינה אוסרת קבורת לא-יהודי בבית-קברות יהודי, אלא אף מצווה על כך, משום דרכי שלום. מייד טילמנתי לרב ישראל לאו ושאלתי אותו – אם נכון הדבר, איפה היו כל הרבנים השפויים במשך השנה האחרונה! מדוע לא סיפרו לנו על כך ומדוע לא נסגרה הפרשה מייד, תוך הסתמכות על הכלל „משום דרכי שלום!"

עם כל הכבוד לרב זמר, מול מועצת הרכנות הראשית, חזקה עליי דעתה של המועצה. אגב, היום פורסם מאמר מאת הרב גורן בעניין זה, המרגיש את חומרת האיטור על קבורת גויים בבית-קברות יהודי. אף אחד לא יטען נגד הרב גורן שהוא מהחמירים. הוא הרי ידוע כהיפך מהחמירים.

● **אינך מסכים עם דעתו של הרב זמר?**

לא.

● **ואם כבר נקברה הגופה, האם אין איזה פסוק בהלכה האוסר את העברת הגופה, מפני כבוד המת?**

לא. ההלכה אינה פוסלת העברת גופה. דבר שיגרתי הוא שעושים זאת. כשאדם נקבר ולאחר מכן מתברר שהחלקה שבה הוא נקבר נמכרה למישהו אחר, מוציאים את הגופה מהקבר ומעבירים אותו. זה אמנם מצער, אבל זה קורה.

● **אחרי כל מה שעברה מישפחתה של תרזה אנגלוביץ, האם אי-אפשר למצוא איזה סיתרון מכובד?**

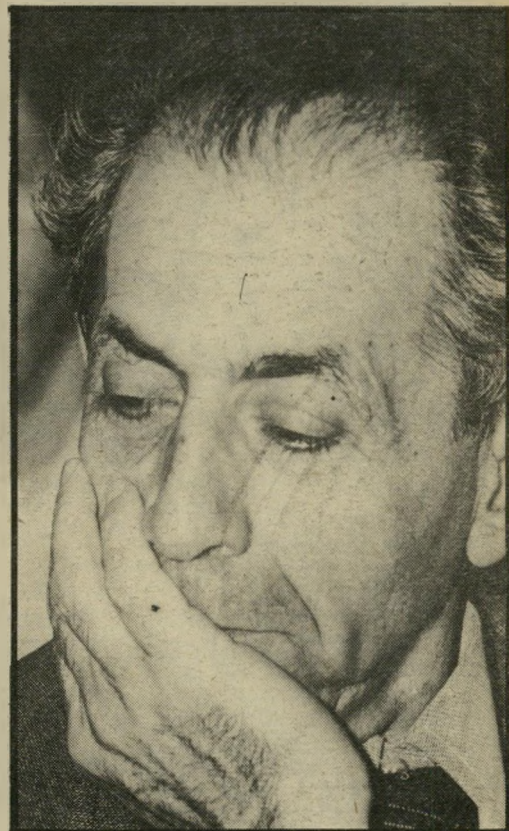
אמנם הגופה הוצאה עברה תלאות רבות. צריך לעשות הכל כדי להעניש את מי שהוציא את גופתה ללא רשות. וגם צריך להעניש את מי שזייף את תעודת-הפטירה. ללא הוויף לא היתה מתרחשת כל הטררגדיה הזאת. אגב, הגברת אנגלוביץ מעולם לא רצתה להתגרר, וטעמיה היו עימה. מדוע החליטו מקורביה לגייר אותה אחרי מותה, מי אמר שהיא לא רצתה להיקבר בין בני אמונתה?

● **יש לך איזה סיתרון לעניין?**

יש לי הצעה שאולי יכולה לחסל את הפרשה. להשאיר את הגופה במקומה ולהקים סביב הקבר מחיצה. לפי דעתי, זה יפתור את בעיית המקום, אבל ירגיש ויבליט את עובדת היותה שונה. אני מציע שנחכה לתוצאות הבג"ץ.

● **ואם הבג"ץ יחליט להשאיר אותה במקומה ללא הקמת מחיצה?**

אז תראייני אותי שוב.

שלמה הילל:

„מישטרה ללא אמינות, לא ממלאת את חובתה!"

קשה מאוד למצוא מישהו מתוך המישטרה שיסכים להביע את דעתו על הנעשה בה עכשיו. אפילו אנשים שפרשו מהמישטרה סירבו לדבר על הנושא. אחד שיש לו דיעה והוא גם מוכן להגיד אותה בפומבי, הוא שר המישטרה לשעבר, שלמה הילל.

אני חושב שהמצב הוא רע מאוד היום במישטרה. אינני יודע פרטים מדויקים, אבל נראה לי שהדברים מחייבים בדיקה יסודית מאוד. יש כאן מערכת יחסים משוכשת בצורה כזאת שהאמינות של המישטרה נפגמת. ומישטרה ללא אמינות איננה יכולה למלא את החובה המוטלת עליה.

● **אתה חושב שהיה צריך להיות שר-מישטרה שיתעסק רק במישטרה ולא יהיה גם שר-סנים?**

העניין איננו על כמה מישרים הוא ממונה. השאלה היא כמה זמן הוא מקדיש להם ובאיוז מידה הוא מטפל בהם.

● **אתה אומר שהמצב מחייב בדיקה יסודית. מי יבדוק? בדרך-כלל המישטרה בודקת דברים כאלה.**

אחד הדברים הראשונים שעשה השר הנוכחי יוסף בורג עם היכנסו לתפקיד היה מינויה של ועדת ציבורית שחקרה את המישטרה. אני חושב שהיום יש פי אלף יותר סיבות להקים ועדה ציבורית כזאת, שתבדוק את דרך פעולת המישטרה ואת מערכת היחסים המשוכשת בין השר ובין המישטרה ובין כולם לכולם.

● **האם בזמנך היו האזנות-סתרי?**

לפי מיטב ידיעתי מעולם לא היו. אגב, אם הטענה שהושמעה אתמול בטלוויזיה כדבר פרטים לא מדויקים, שנמסרו לשופט, שאישר את צו-ההאזנה, אני חושב שזה דבר חמור מאוד מאד והאחרים צריכים לתת את הדין על כך. אם הטענה נכונה, כמוכן.

● **מי הם האחרים לפי דעתך?**

כל דבר של ביקורת אני משמיע כלפי השר ולא כלפי האנשים הממלאים תפקידים.